

Recensie | 'Alabama', een ontwapenende roadtrip

Fien Leysen plaatst haar eigen beelden naast de reportagebeelden van haar vader uit 1978. ©Koen Broos

NINA DILLEN

Vandaag om 17:30

In de multimediale voorstelling 'Alabama' trekt Fien Leysen met haar camera naar de gelijknamige Amerikaanse staat, op zoek naar wat haar overleden vader er in 1978 uitspookte. Door humor en ontroering goed te doseren raakt ze een gevoelige snaar.

Voorzichtig rijden, hè manneke', zei Kris Leysen vaak tegen zijn dochter Fien als ze met de auto vertrok. Toen haar vader in 2014 overleed, vulde ze een glazen bokaal met briefjes waarop herkenbare citaten van hem stonden. Op de begrafenis liet ze er willekeurige strookjes uit voorlezen. Het helpt de herinnering aan haar vader levendig te houden, vertelt de 34-jarige theater- en documentairemaker Fien Leysen aan het begin van haar multimediale voorstelling 'Alabama', een coproductie van theater arsenaal en BERLIN.

Onder de lichtvoetige toon van de voorstelling is veel oprechte liefde en gemis voelbaar.

Deel op

Negen jaar na de dood van haar vader, die televisiemaker was bij de toenmalige BRT, moet Leysen steeds dieper graven naar tastbare stukjes om hem dicht bij haar houden. Daarom besloot ze met een camera naar Birmingham in Alabama te trekken, de plek waar haar vader als prille dertiger in 1978 een reportage maakte. Ze wil dezelfde plekken filmen die hij filmde en op zoek gaan naar de mensen die hij toen interviewde.

Centraal staat een straf verhaal dat ze 45 jaar later ter plaatse wil factchecken: haar vader beweerde dat hij in 1978 tijdelijk tot sheriff in Alabama werd benoemd. Maar vindt ze daar ook bewijs van?

De queeste van Leysen, die eerder meewerkte aan voorstellingen van Yves Degryses' gezelschap BERLIN en er met 'Alabama' als *associate artist* haar eerste solovoorstelling maakt, past perfect onder de vlag van de geijkte BERLIN-formule: documentairebeelden op groot scherm wisselen organisch af met stukken theatermonoloog op scène, ondersteund door wonderlijke muziek van mondharmonicaspeler en allroundmuzikant Steven De bruyn.

Leysen combineert haar vaders reportagebeelden uit 1978 met wat ze zelf filmde op precies dezelfde plekken. Het bescheiden decor op het podium - een lange toog met barkrukken voor het metersgrote beeldscherm - ademt de sfeer van een Amerikaanse pub.

Spanningsboog

Kleine ontzuivering: Birmingham blijkt niet zo bruisend als Leysen uit de verhalen van haar vader had opgemaakt. Ook dezelfde sheriffs en geïnterviewden opnieuw voor de camera krijgen, blijkt geen makkelijke opdracht. Maar Leysen geeft niet op. Ze hangt haar speurtocht op aan een aanstekelijke spanningsboog en kruidt af met humor en zelfrelativering. En BERLIN zou BERLIN niet zijn als het publiek daarbij niet af en toe op het verkeerde been wordt gezet.

Tegelijk is Leysens ambitieuze missie een alibi voor een bredere waaier aan vragen die ze zich stelt. Hoe was haar vader als reporter en televisiemaker? Wat kan ze over hem te weten komen dat ze nog niet wist? En in hoeverre lijken ze op elkaar, als televisie- dan wel theatermakers? Ze zijn alvast even koppig, besluit ze in een scène waarin ze haar crew overtuigt meer dan 100 kilometer om te rijden voor een specifiek tankstation, omdat haar vader daar 'vermoedelijk' is geweest.

Onder de lichtvoetige toon van de voorstelling is veel oprechte liefde en gemis voelbaar. Leysen weet de balans zo te bewaken dat het nergens sentimenteel dreigt te worden. Met een vanzelfsprekende naturel wisselt ze grappige scènes af met meer bedachtzame, poëtische tekstpassages over verlies en gemis. En passant verweeft ze enkele rake beschouwingen over de Verenigde Staten in haar tekst. Zoals over de introductie van medische eerste hulpkits op scholen, die leerlingen kunnen gebruiken als een shooting plaatsvindt. Zou er ook zo'n hulpkit bestaan om de herinnering aan overledenen in leven te houden, vraagt Leysen zich terloops af?

Door haar ontwapenende flair houdt ze het zware luchtig, zonder er te licht over te gaan. Met dat juiste evenwicht weet Leysen een gevoelige snaar te raken. Naar het einde toe hoop je steeds vuriger dat ze in haar bijzondere queeste zal slagen.

'Alabama' speelt tot 10 februari bij theater arsenaal in Mechelen, daarna op tournee. berlinberlin.be ↗

<https://www.tijd.be/cultuur/podiumkunsten/recensie-alabama-een-ontwapenende-roadtrip/10523833.html>